

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/199/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7119207492
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Angelika Sopoligová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7119207492.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a členov senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a JUDr. Petra Tutka v spore žalobkyne: A. A., nar. X.X.XXXX, bytom v B., B. XX, zastúpená A. C. D., nar. X.X.XXXX, bytom v E., F. G. X a H. H. E., nar. XX.X.XXXX, bytom v B., I. XX proti žalovanému: Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., so sídlom v Banskej Štiavnici, Radničné námestie 8, IČO: 36 022 047, korešpondenčná adresa Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Odštepny závod Košice, Ďumbierska 14, Košice, o náhradu škody vo výške 453.409,72 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Košice I č.k. 12C/20/2019-331 zo dňa 4. augusta 2022

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. N e p r i z n á v a žalovanému proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví tohto rozhodnutia rozhodol v tomto znení.

I. Žalobu z a m i e t a.

II. Konanie o zaplatenie sumy 24 035 eur z a s t a v u j e.

III. Žalovanému proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Rozhodol tak o žalobe, ktorú žalobkyňa doručila súdu prvej inštancie dňa 01.07.2019 a ktorou sa domáhala náhrady škody vo výške 453.409,72 eur s 5 % úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 14.06.2019 do zaplatenia a náhrady trovy konania. Žalobu odôvodnila tak, že náhradu škody si uplatňuje na základe zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách, keďže pozemky sa nachádzajú v ochrannom pásme II. stupňa vodohospodárskej nádrže Starina a stali sa pre ňu nedostupné na poľnohospodárske využitie od roku 1985, i keď je ich vlastníčkou. V katastrálnom území G. vlastní 44 763 m², za ktoré požaduje finančné odškodnenie vo vyčíslenej výške. K žalobe pripojila technicko-geodetickú dokumentáciu, vyznačenie hranice ochranného pásma II. stupňa vodnej nádrže Starina a grafickú identifikáciu. Uznesením zo dňa 01.10.2019 č. k. 12C/20/2019-14 súd vyzval žalobkyňu, aby v lehote 10 dní odstránila vady žaloby doručenej súdu dňa 01.07.2019 podľa § 129 ods. 1 a nasl. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). V podaní zo dňa 18.11.2019 žalobkyňa odstránila vady žaloby tak, že uviedla, že je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností evidovaných Okresným úradom Snina, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XX, okres J., obec J., katastrálne územie G., ktoré opísala v podaní, pričom vlastní spoluvlastnícke podiely na uvedených nehnuteľnostiach o celkovej výmere 49 667 m². Z grafickej identifikácie a vyznačenia hranice ochranného pásma II. stupňa VN Starina č. XXX-XXXX-ID zo dňa 01.04.2019 vyplýva, že všetky parcely registra E-KN evidované na LV č. XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX sa nachádzajú v ochrannom pásme II. stupňa vodárenskej nádrže Starina. Parcely

registra E-KN č. XXXX, XXX K. XXX síce nezasahujú do OP II. stupňa VN Starina, avšak tieto parcely sú nevyužiteľné, pretože jediný prístup k týmto parcelám je cez parcely, ktoré sa v OP II. stupňa VN Starina nachádzajú. Prevádzkovateľom vodárenskej nádrže Starina je žalovaný. Ako spoluvlastník uvedených nehnuteľností je obmedzená v užívaní pozemkov nachádzajúcich v ochrannom pásme II. stupňa Starina. Uvedenú skutočnosť preukazuje rozhodnutie č. ŽP-577/91-Mi zo dňa 17.01.1992 v časti D Poľnohospodárska činnosť, bod 27. Zároveň túto skutočnosť potvrdil aj žalovaný listom zo dňa 21.07.2008 označeným ako určenie ochranných pásiem vodnej nádrže v katastrálnom území obce G.. Pred výstavbou vodnej nádrže Starina žalobkyňa, resp. jej právni predchodcovia predmetné pozemky riadne užívali a obhospodarovali až do roku 1985, kedy im výstavba vodnej nádrže Starina akékoľvek ďalšie užívanie pozemkov v spoluvlastníctve žalobkyne znemožnila. Výstavba VN Starina prebiehala v rokoch 1981 až 1988. Znaleckým posudkom vypracovaným H. L. dňa 24.11.1997 v Snine bola hodnota pozemkov ocenená na 80 889 Sk za hektár, t. j. 2.685,02 eur za hektár. Pri výpočte majetkovej ujmy vychádzala žalobkyňa z tohto ocenenia znalcom, avšak pretože sa jedná iba o orientačné ocenenie, navrhla vykonať znalecké dokazovanie. Žalobkyňa mala za to, že jej úplným obmedzením užívania pozemkov vzniká majetková ujma vo výške 13.335,58 eur ročne. Vzhľadom na uvedené dôvody sa žalobkyňa domáhala náhrady majetkovej ujmy vo výške 453.409,72 eur s príslušenstvom od roku 1985, t.j. odkedy bola žalobkyňa, resp. jej právni predchodcovia obmedzení v užívaní pozemkov, k podaniu pripojila informatívne výpisy z listov vlastníctva, rozhodnutie č. M./XX-Mi zo dňa 17.01.1992, grafickú identifikáciu a vyznačenie hranice ochranného pásma II. stupňa VN Starina č. 243-2016-ID zo dňa 01.04.2019, určenie ochranných pásiem vodohospodárskej nádrže v katastrálnom území obce Zvala, znalecký posudok zo dňa 24.11.1997. Žalobkyňa s prekážkou „res iudicata“ nesúhlasila, nakoľko v tomto konaní vystupuje iný žalovaný, pričom žiadala, aby ako žalovaný v 2. rade v tomto konaní vystupovala aj Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom životného prostredia SR a keďže svoj návrh vzala späť, uznesením zo dňa 05.05.2020 č.k. 12C/20/2019-153 súd prvej inštancie nekonal s týmto žalovaným.

Po oboznámení obsahu spisu vedeného na Okresnom súde Košice I sp. zn. 25C/158/2005 (viď bod 10. odôvodnenia napadnutého rozsudku), súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 46 ods. 3 Ústavy SR, § 5 ods. 1, 2 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov, § 230 Civilného sporového poriadku (účinného od 1.7.2016, ďalej len „CSP“), § 161 ods. 1, 2 CSP a keďže z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Košice I, Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, odštepny závod Košice, Ďumbierska 14, Košice zistil, že stranou sporu v konaní vedenom pred Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 25C/158/2005, ako aj v tomto konaní je Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, Radničné námestie 8, Banská Štiavnica, organizačná zložka podniku: Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., odštepny závod Košice, Ďumbierska 14, Košice, t.j. v oboch konaniach je stranou sporu Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, konajúci prostredníctvom odštepneho závodu Košice, Ďumbierska 14, Košice, pričom súd v konaní vedenom pod sp. zn. 25C/158/2005 rozhodol o žalobe tak, že žalobu zamietol v časti o zaplatenie sumy 24.035,00 eur, konštatoval v tomto spore prekážku právoplatne rozhodnutej veci, a preto aj zastavil konanie o zaplatenie sumy 24.035,00 eur pre prekážku „res iudicata“ (§ 230 CSP) podľa § 161 ods. 2 CSP.

Predmetom tohto konania tak zostal návrh na zaplatenie 429.374,72 eur s príslušenstvom s tým, že na základe vykonaného dokazovania a jeho vyhodnotenia, po právnom posúdení veci v zostávajúcej časti uplatneného nároku v zmysle ust. § 32 ods. 6, 8 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách, § 59 ods. 1 písm. a/ tohto zákona, § 8 zákona č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločnostiach v znení neskorších zmien a doplnkov, § 12 ods. 1, 2, 4 tohto zákona, súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa nie je aktívne legitimovanou osobou oprávnenou na uplatnenie tohto nároku, ktorou je len pozemkové spoločenstvo s tým, že ani žalovaný nie je správne pasívne vecne legitimovaný v spore, keďže žalobkyňa si neuplatnila náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov, ale v zmysle § 32 ods. 6 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách, ako aj § 48 ods. 1 až 4 § 149 ods. 1 až 6, § 59 ods. 1 písm. a) tohto zákona, § 8 zákona č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločnostiach v znení neskorších zmien s odkazom na ust. § 4 ods. 1 Ústavy SR, pričom konštatoval aj premlčanie nároku a neunesenie dôkazného bremena v spore.

O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 12.04.2022 č. k. 3Co/50/2022-306 zrušil prvý rozsudok v spore a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že uložil súdu preskúmať zdravotnú dokumentáciu o poruche sluchu a postarať sa o zabezpečenie práv žalobkyne v civilnom sporovom konaní, zaoberať sa vecnou legitímáciou strán sporu a len v prípade, že vo veci je daná aktívna a pasívna vecná legitímácia strán sporu, vec meritórne prejednať s posúdením, či vo veci nie je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci podľa § 230 CSP a uplatnený nárok nie je premlčaný. Preto po vrátení veci súdu prvej inštancie, súd prvej inštancie poučil žalobkyňu v zmysle § 89 CSP, ako aj § 160 CSP s tým, že žalobkyňa predložila plnomocenstvo o zastupovaní v konaní svojej dcéry v zmysle § 89 CSP a trvala na podanom návrhu.

O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP.

Proti rozsudku podala v zákonnej lehote (včas) odvolanie žalobkyňa. Uplatnila odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g) a h) CSP. Trvala na tom, aby súd rozhodol v znení jej petitu: I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi sumu 453.409,72 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 453.409,72 eur od 14.06.2019 do zaplataenia, a to všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. II. Žalovaný je povinný nahrádzať žalobkyňi majetkovú ujmu za obmedzenie užívania pozemkov v ochrannom pásme II VN Starina, ktoré sú evidované na LV č. XX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, všetky kat. územie G., vo výške 13.335,58 eur ročne vždy ku dňu 14.06. toho - ktorého roku, počnúc rokom 2020. III. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Mala za to, že rozhodnutie je nepresvedčivé, nezrozumiteľné, neúplné a arbitrárne, čím odkazovala na odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP. Ďalej tvrdila, že súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal tým, že obmedzenie užívania pozemkov žalobkyne nebolo ukončené, ale stále trvá, a preto nárok nemôže byť premlčaný, keďže si uplatňuje nielen nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vzniknutej v minulosti, ale aj nárok na náhradu majetkovej ujmy do budúcnosti, čo súd nezohľadnil a nakoľko súd nezohľadnil všetky špecifiká v danej veci, nesprávne rozhodol aj o neexistencii jej aktívnej vecnej legitímácie v spore, pričom ignoroval závery odvolacieho súdu uvedené v bodoch 33, 39 až 41 uznesenia krajského súdu, s ktorými sa nevysporiadal, čo je zrejším porušením ust. § 391 ods. 2 CSP. Odkazovala na ust. § 15 ods. 1 zákona o pozemkových spoločenstvách a preto ňou uplatnený nárok nespadá do kompetencie výboru pozemkového spoločenstva a ani sa ich netýka, keďže náhradu majetkovej ujmy žiada výlučne za svoje spoluvlastnícke podiely na nehnuteľnostiach, a preto nemá povinnosť predkladať splnomocnenia ohľadom uplatnenia náhrady majetkovej ujmy aj od ostatných spoluvlastníkov, pričom k týmto svojim podielom má špecifický vzťah, nakoľko sú dedičstvom po jej rodičoch, ide o pozemky, kde vyrastala a kde prežila podstatnú časť svojho života. Ide o jediné dedičstvo po jej otcovi, ktorý zomrel ako vojak vo vojne v období, keď žalobkyňa bola ešte malým dieťaťom a o tieto pozemky žalobkyňa neustále prejavovala záujem. Čo sa týka nedostatku pasívnej vecnej legitímácie poukazovala na to, že v prípade, ak uplatnený nárok spočíva podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, je povinnosťou súdu, aby poučil žalobkyňu o potrebe prevedenia zmeny v označení žalovaného, čo súd prvej inštancie ale neučinil a rovnako ani nezohľadnil právne závery citovaných rozhodnutí najvyššieho súdu, na ktoré odkazoval Krajský súd v Košiciach v zrušujúcom uznesení. Apelovala na to, že ide o pozemky, ktoré sa nachádzajú v ochranných pásmach vodárenských zdrojov, nejde o pozemky, na ktorých je postavená samotná vodárenská nádrž a preto by sa mala aplikovať prvá časť prvej vety citovaného § 32 ods. 6 zákona o vodách, ktorá hovorí o tom, že „za preukázané obmedzenie užívania pozemkov v ochranných pásmach vodárenských zdrojov patrí vlastníčkovi pozemkov náhrada majetkovej ujmy v primeranom a preukázateľnom rozsahu, ktorý je povinný poskytnúť ten, kto odoberá vodu, alebo ten, kto žiada o povolenie na odber vody z vodárenského zdroja“, a tým je v tomto prípade žalovaný, keďže je prevádzkovateľom vodnej nádrže, z čoho mu pramení aj zabezpečenie dodávky z vodných tokov a z nádrží vrátane jej využitia na výrobu elektrickej energie, a preto je vo veci pasívne vecne legitímovaný. Žalovaný aj v minulosti viedol rokovania so žalobkyňou, s čím sa súd rovnako neysporiadal. Taktiež sa nesprávne súd vysporiadal s existenciou prekážky právoplatne rozhodnutej veci vo vzťahu k ukončenému súdному konaniu vedenému pod sp. zn. 25C/158/2005 podľa § 230 CSP, nakoľko toto konanie súd z dôvodu neunesenia dôkazného bremena zamietol, nakoľko žalobkyňa nevedela identifikovať svoje pozemky, t.j., kde sa nachádzajú a v akej výmere ich užíva žalovaný titulom zriadenia

vodnej nádrže Starina. Tým došlo k porušeniu jej procesných práv na spravodlivý proces. Navrhovala, aby odvolací súd jej návrhu v celom rozsahu vyhovel.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne k jednotlivým odvolacím dôvodom uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáha nároku na náhradu škody vo vzťahu k pozemkom, ktorých časť tvoria tzv. spoločnú nehnuteľnosť, ktorej podielovou spoluvlastníčkou je žalobkyňa s tým, že spoločná nehnuteľnosť fyzicky pozostáva z viacerých pozemkov, avšak vždy ide o jednu nehnuteľnú vec, ktorú nemožno rozdeliť na viac nehnuteľných vecí s tým, že podiel žalobkyne na takejto spoločnej nehnuteľnosti predstavuje mieru, ako sa ako spoluvlastníčka podieľa na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva, a preto žalobkyňa nemá aktívnu vecnú legitimáciu v spore. Čo sa týka pasívnej vecnej legitimácie sa žalovaný stotožňuje s rozhodnutím súdu o správnej aplikácii ust. § 32 ods. 6 vodného zákona, podľa ktorého platí, že náhradu majetkovej ujmy pri vodárenskej nádrži, ktorou Starina nepochybne je, je možné uplatňovať si u vlastníka alebo stavebníka vodnej stavby slúžiacej na vzdúvanie vody vo vodárenskej nádrži s tým, že žalovaný nie je vlastníkom stavby, ani stavebníkom vodnej stavby slúžiacej na vzdúvanie vody vo vodárenskej nádrži. Čo sa týka neexistencie prekážky právoplatne rozhodnutej veci, ide o nepochybne o totožné strany sporu, rovnako nárok uplatnený v zmysle ust. § 32 ods. 6 vodného zákona, aj keď súd žalobu v spore 25C/158/2005 právoplatne zamietol z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalobkyne v spore s tým, že bližšie sa nevyjadroval k posúdeniu námietky premlčania. Za neopodstatnenú považoval žalovaný aj námietku o údajnom neriadení sa závermi odvolacieho súdu, a to z dôvodu, že aplikácia zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, nie je možná pre daný prípad, keďže ten z predpisu rieši úplne iné situácie, s prejednávaným sporom absolútne nesúvisí. Navrhoval rozsudok potvrdiť ako vecne správny.

Žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného zotrvala na skutočnostiach uvádzaných v podanom odvolaní.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku ďalej len „CSP“), prejednal odvolanie žalobkyne ako podané včas a oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru o nedôvodne uplatnených odvolacích dôvodoch.

Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 23.02.2023 o 10.30 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 230/II.p., s uverejnením dňa 31.01.2023 na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v zmysle § 219 ods. 1, 3 CSP a § 378 ods. 1 CSP.

Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a) CSP je odôvodnený tým, že neboli splnené procesné podmienky, t.j. ide o nedostatok žaloby, právomoci súdu, príslušnosti súdu, právnej subjektivity, procesnej spôsobilosti, prekážku začatého konania prípadne prekážku rozsúdenej veci, atď.

Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ide o taký procesný postup súdu, ktorým sa strane sporu odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vo všeobecnosti ide o taký postup súdu, ktorým sa strane znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní (s účinnosťou od 01.07.2016 v Civilnom sporovom poriadku) za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP, t.j., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, je vymedzený vadami konania, ktorými sú všetky vady

s výnimkou tých, ktoré sú uvedené v § 389 CSP, ktoré spočívajú v chybnom postupe súdu napr. pri dokazovaní (ak pri vykonávaní dokazovania nebolo postupované v súlade s príslušnými ustanoveniami v tom čase účinného O.s.p.), pri posudzovaní procesných otázok v priebehu konania (ktoré neboli predmetom samostatného rozhodovania), v chybnom poučovaní účastníkov a v ďalších nedostatkoch jeho činnosti, ku ktorým došlo počas konania alebo v súvislosti s rozhodovaním, pričom spôsobilým odvolacím dôvodom tieto vady nie sú samy o sebe (bez ďalšieho), ale len vtedy, ak sú dôsledkom takého porušenia predpisov procesného práva, ktoré mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Typickou vadou konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, je také porušenie práv účastníka konania, v dôsledku ktorého mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Ide napr. o nedostatok vyznenia účastníka o pojednávaní súdu (vrátane oneskoreného predvolania či vyznenia), v dôsledku ktorého bol účastník vylúčený z prednesu, z práva vyjadriť sa k dokazovaniu a pod., neposkytnutie poučenia o povinnosti tvrdenia alebo poučenia o dôkaznej povinnosti, aj keď to bolo podľa stavu konania potrebné, rozhodnutie vo veci bez nariadenia pojednávania, aj keď pre to neboli splnené podmienky a pod. Vadou konania (dôkazného) je i okolnosť, že pri vykonávaní dokazovania nebolo postupované v súlade s príslušnými ustanoveniami CSP, napr. ak súd nevykonával dokazovanie na pojednávaní, svedok nebol o svojich povinnostiach riadne poučený, listinný dôkaz nebol vykonaný zákonným spôsobom, účastníkovi v rozpore so zákonom nebolo poskytnuté právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali, a pod.

Tento odvolací dôvod je daný aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozsudku, keďže ide o inú vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (viď Stanovisko občianskoprávného kolégia Najvyššieho súdu SR z 3.12.2015 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a súdov Slovenskej republiky 1/2016).

Neúplnosť zistenia skutkového stavu (§ 365 ods. 1 písm. e) CSP (§ 205 ods. 2 písm. c) O.s.p.) je v sporovom konaní odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvej inštancie nevykonal stranou sporu navrhnutý dôkaz, spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť (napr. preto, že ho nepovažoval za rozhodujúci pre vec), avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal navrhnuté dôkazy nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Z povahy veci vyplýva, že strana, ktorá v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, musí súčasne označiť dôkaz, ktorý - hoci bol navrhovaný - nebol vykonaný a uviesť právne významné skutočnosti, ktoré, hoci boli tvrdené, súd prvej inštancie nezisťoval, najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné a ďalej, že vždy musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom.

Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. g) CSP znie, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené.

Podľa § 366 prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré s dôkazov nevyplývajú alebo neboli stranami sporu prednesené, prípadne prihliadal na skutočnosti, ktoré boli preukázané, či vyplývajú z prednesov strán sporu. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t.j. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podriadenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu).

Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vecne správne rozhodol, ak nárok žalobkyne zamietol, keďže rovnako ako súd prvej inštancie, aj odvolací súd sa v zmysle § 387 ods. 2 CSP stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku v tom znení, že vo veci je daný nedostatok aktívnej, ako aj pasívnej vecnej legitímácie strán v spore s tým, že odvolací súd čo sa týka nehnuteľností, ktorých by žalobkyňa bola výlučnou vlastníčkou len dopĺňa, že v tomto smere ale žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno v spore, nakoľko žiadnymi dôkazmi v spore neosvedčila dôvodnosť uplatnenia nároku titulom náhrady škody, aj keď tvrdila, že ide o nehnuteľnosti po otcovi, ktorý zahynul vo vojne s tým, že ide o nehnuteľnosti, ktoré nemohla užívať z dôvodu, že sa stali súčasťou vodnej nádrže, prípadne sú súčasťou pozemkov, ktoré sa nemôžu užívať, nakoľko sú v ochrannom pásme vodného toku, ktoré ale nešpecifikovala a keďže prevažná časť nehnuteľnosti uplatneného nároku tvorí pozemkové spoločenstvo, správne súd prvej inštancie konštatoval, že tvoria tzv. spoločnú nehnuteľnosť podľa ust. § 8 zákona č. 97/2003 Z.z. o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších právnych predpisov, ktoré ale žalobkyňa nemôže samostatne užívať a ani hospodáriť, a preto sa ani nemôže domáhať náhrady majetkovej ujmy mimo pozemkového spoločenstva, keďže tieto pozemky sú v podielovom spoluvlastníctve viacerých subjektov a preto aktívne vecne legitimovanou osobou je pozemkové spoločenstvo, keďže o hospodárení so spoločnou vecou rozhodnú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov.

Podľa § 8 zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších zmien a doplnkov spoločnou nehnuteľnosťou na účely tohto zákona sa rozumie jedna nehnuteľná vec, ktorá môže pozostávať z viacerých pozemkov a na ktorú sa vzťahovali osobitné predpisy. Podielové spoluvlastníctvo spoločnej nehnuteľnosti možno zrušiť a vyporiadať podľa osobitného predpisu. Spoločnou nehnuteľnosťou nie je stavba. Od pozemku alebo pozemkov patriacich do spoločnej nehnuteľnosti možno na základe rozhodnutia spoluvlastníkov spoločnej nehnuteľnosti na zhromaždení oddeliť novovytvorený pozemok (ďalej len "oddelená časť spoločnej nehnuteľnosti"). Oddelená časť spoločnej nehnuteľnosti prestáva byť spoločnou nehnuteľnosťou dňom zápisu v katastri nehnuteľností. Oddelená časť spoločnej nehnuteľnosti sa stáva spoločne obhospodarovanou nehnuteľnosťou, ak jej vlastníci nerozhodnú inak. Vznik nového pozemku patriaceho do spoločnej nehnuteľnosti nie je oddelením časti spoločnej nehnuteľnosti.

Žalobkyňa si podanou žalobou uplatňuje nárok na náhradu škody vo vzťahu k pozemkom, ktorých časť tvoria tzv. spoločnú nehnuteľnosť, ktorej podielovou spoluvlastníčkou je žalobkyňa. Spoločná nehnuteľnosť fyzicky pozostáva z viacerých pozemkov, avšak vždy ide o jednu nehnuteľnú vec, ktorú nemožno rozdeliť na viac nehnuteľných vecí. Podiel žalobkyne na takejto spoločnej nehnuteľnosti predstavuje mieru, akou sa ako spoluvlastníčka podieľa na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva, teda ide o tzv. ideálny podiel na spoločnej nehnuteľnosti. Tento podiel nepredstavuje reálnu časť na veci, ale treba ho chápať ako podiel na veci, ktorý vyjadruje spoluvlastníctvo tak, že všetci spoluvlastníci sú vlastníkami veci ako celku a žiadny vlastník nemá určený podiel na veci konkrétne. Ani číselné vyjadrenie výšky spoluvlastníckeho podielu neznamena, že by bol spoluvlastník výlučne vlastníkom určitej hmotnej časti spoločnej nehnuteľnosti. Vo veci preto súd prvej inštancie správne

právne posúdil danú vec, keď aplikoval právne normy týkajúce sa pravidiel hospodárenia so spoločnou nehnuteľnosťou a odôvodnil nedostatok aktívnej legitimácie žalobkyne.

Čo sa týka nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného v spore, odvolací súd udáva, že skutočným investorom výstavby vodnej stavby Starina je Slovenská republika zastúpená príslušným ústredným orgánom štátnej správy v zmysle § 59 ods. 1 písm. a) zákona č. 564/2004 Z.z. o vodách, a preto žalovaný nie je vlastníkom ani stavebníkom vodnej stavby a keďže uplatnený nárok vyplýva zo zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a súvisí so zodpovednosťou za náhradu majetkovej ujmy podľa ust. § 32 ods. 6 tohto zákona, neprináleží súdu vyzývať žalobkyňu na správne označenie žalovaného, nakoľko právne posúdenie veci je vždy povinnosťou súdu a v danom prípade súd právne posúdil uplatnený nárok ako majetkovú ujmu podľa ust. § 32 ods. 6 zákona č. 364/2004 Z.z. a nie podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, keďže aplikácia tohto zákona nie je možná pre daný prípad, keďže tento predpis rieši úplne iné situácie a s prejednávaným sporom absolútne nesúvisí, z ktorého správne vyplýva aj povinnosť súdu na vyzvanie strany sporu na správne označenie pasívnej vecnej legitimácie, čo ale pre daný prípad nie je naplnené.

Preto v súvislosti s pasívnou legitimáciou žalovaného sa odvolací súd plne stotožňuje s rozhodnutím vo veci. Vo veci súd prvej inštancie správne aplikoval ust. § 32 ods. 6 vodného zákona, podľa ktorého platí, že náhrada majetkovej ujmy pri vodárenskej nádrži, ktorou Starina nepochybne je, je možné uplatňovať si u vlastníka alebo stavebníka vodnej stavby slúžiacej na vzdúvanie vody do vodárenskej nádrží. Nie je teda pravdou, čo tvrdí žalobkyňa a síce, že vo veci súd prvej inštancie sa nevysporiadal s prvou časťou predmetného ustanovenia, nakoľko súd prvej inštancie aplikoval predmetné ustanovenie správne a tvrdenia žalobkyne je možné považovať za dôsledok nesprávneho právneho výkladu predmetnej normy. Je totiž nepochybné, že žalovaný nie je vlastníkom stavby ani stavebníkom vodnej stavby slúžiacej na vzdúvanie vody vo vodárenskej nádrži.

Záveru súdu týkajúce sa nedostatku vecnej legitimácie strán sporu, tak aktívnej legitimácie žalobkyne, ako aj pasívnej legitimácie žalovaného odvolací súd považuje za vecne správne, riadne odôvodnené a správne právne podložené.

Čo sa týka zastavenia konania v časti zaplatenia sumy 24.035 eur z dôvodu prekážky právoplatne rozhodnutej veci v zmysle § 230 CSP a § 161 ods. 1, 2 CSP, odvolací súd sa s odkazom na ust. § 387 ods. 2 CSP stotožňuje s právnym posúdením prekážky právoplatne rozhodnutej veci s odkazom na rozsudok vo veci 25C/158/2005, keďže ide aj o zaplatenie sumy 24.035 eur a tým o totožnú vec, so zreteľom na totožné označenie strán sporu, ako aj uplatnený nárok prameniacci titulom náhrady majetkovej ujmy v zmysle ust. § 32 ods. 6 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a preto neobstoja odvolacie námietka žalobkyne v tom znení, že v tomto konaní došlo k zamietnutiu žaloby z dôvodu neunesenia dôkazného bremena v spore, nakoľko nevedela presne špecifikovať parcely tvoriace uplatnený nárok.

K posúdeniu námietky premlčania odvolací súd uvádza, že jej posúdenie súdom prvej inštancie nemalo dopad na vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Odvolací súd apeluje na to, že predmetom konania bol nárok na náhradu škody uplatnený v zmysle ust. § 32 ods. 6 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách z dôvodu, že žalobkyňa mala za to, že je preukázateľne obmedzená v užívaní pozemkov, ktoré užíva žalovaný, keďže svoje pozemky nemôže užívať ani obhospodarovať, lebo sa nachádzajú v ochrannom pásme s tým, že ide o sporové konanie, kde žalobkyňa prostriedkami procesného útoku je povinná uniesť dôkazné bremeno v spore na preukázanie vecnej legitimácie strán sporu, ako aj dôvodnosť uplatneného nároku s tým, že právne posúdenie veci je vždy povinnosťou súdu. Preto aj správne súd prvej inštancie vyzval žalobkyňu, že v konaní sa môže dať zastúpiť advokátom, prípadne inou fyzickou osobou podľa § 89 CSP a taktiež má možnosť obrátiť sa so žiadosťou o právnu pomoc na Centrum právnej pomoci v Košiciach podľa § 160 CSP, čo ale žalobkyňa

neučinila a v konaní sa dala zastúpiť len svojou dcérou, ktorá ale nemá právnické vzdelanie, ktoré by bolo potrebné so zreteľom na povahu uplatneného nároku si zvoliť v danom spore.

Odvolaací súd len dáva pozornosť, že vo všeobecnosti sa pojem vecná legitímácia v civilnom konaní používa pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna strana subjektom práva a druhá procesná strana subjektom povinností, ktoré sú predmetom konania.

Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), resp. procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Pasívnu legitímáciu má tá strana sporu, ktorá je nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva, o ktorej sa v konaní rozhoduje. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdených povinností na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania a súd vecnú legitímáciu v konaní skúma z úradnej moci, teda aj v takom prípade, ak ju žiadna zo strán sporu nenamieta. Existencia vecnej legitímácie na oboch stranách sporu predstavuje predpoklad vyhovenia žalobe; absencia aktívnej alebo pasívnej vecnej legitímácie naopak vedie k jej zamietnutiu (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 192/2004). Podľa záverov právnej praxe platí, že ak sa súd v rozhodnutí k vecnej legitímácii nevyjadrí, neznamená to, že sa otázkou vecnej legitímácie strán v konaní nezaoberal, pričom nie je nevyhnutné, aby túto skutočnosť v rozhodnutí výslovne konštatoval (porov. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 205/2009 zo dňa 29.6.2010, tiež nález Ústavného súdu SR III.ÚS 191/2018 zo dňa 13.11.2018).

V konaní nebola medzi stranami spornou skutočnosť, že podľa Čl. 4 Ústavy Slovenskej republiky, vodné toky (rovnako i nerastné bohatstvo, jaskyne, podzemné vody a prírodné liečivé zdroje) sú vo vlastníctve Slovenskej republiky s tým, že podľa ust. § 43 ods. 1 a 2 zák. č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov, vodným tokom je vodný útvar trvalo alebo občasne tečúcich povrchových vôd po zemskom povrchu v prirodzenom koryte alebo v umelom koryte, ktoré je jeho súčasťou, a ktorý je napájaný z vlastného povodia alebo z iného vodného útvaru. Vodným tokom sú aj vody v slepých ramenách, mŕtvych ramenách a odstavených ramenách, ak sú ovplyvňované hydrologickým režimom vodného toku, ako aj vody umelo vzduté v koryte. Vodným tokom zostávajú aj povrchové vody, ktorých časť tečie pod zemským povrchom alebo zakrytými úsekmi (odsek 1). Ak preteká vodný tok po pozemku, ktorý je evidovaný v katastri nehnuteľností ako vodná plocha so spôsobom využitia pozemku ako vodný tok, je tento pozemok korytom. Ak preteká vodný tok po pozemku, ktorý nie je takto evidovaný v katastri nehnuteľností, je korytom pozemok tvoriaci dno a brehy, v ktorých odtiekajú vody až po brehovú čiaru (odsek 2).

Preto pre posúdenie, či sa žalovaný alebo iný subjekt na úkor žalobkyne titulom náhrady škody obohacuje, bolo podstatným zistenie otázky vlastníckeho práva vodného toku, ktorý preteká po pozemkoch žalobkyne, evidovaných v katastri nehnuteľností ako vodná plocha, prípadne tvorí ochranné pásmo vodného toku. Podľa názoru odvolacieho súdu týmto povinným subjektom v danom prípade nie je ale žalovaný. Žalobkyňa tvrdila že náhradu škody si uplatňuje na základe zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách, keďže pozemky sa nachádzajú v ochrannom pásme II. stupňa vodohospodárskej nádrže Starina a stali sa pre ňu nedostupné na poľnohospodárske využitie od roku 1985, i keď je ich vlastníčkou. V katastrálnom území G. vlastní 44.763 m², za ktoré požaduje finančné odškodnenie vo vyčíslenej výške. K žalobe pripojila technicko-geodetickú dokumentáciu, vyznačenie hranice ochranného pásma II. stupňa vodnej nádrže Starina a grafickú identifikáciu. V podaní zo dňa 18.11.2019 žalobkyňa odstránila vady žaloby tak, že uviedla, že je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností evidovaných Okresným úradom Snina, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XX, okres J., obec J., katastrálne územie G., ktoré opísala v podaní, pričom vlastní spoluvlastnícke podiely na uvedených nehnuteľnostiach o celkovej výmere 49.667 m². Z grafickej identifikácie a vyznačenia hranice ochranného pásma II. stupňa VN Starina č. XXX-XXXX-ID zo dňa 01.04.2019 vyplýva, že všetky parcely registra E-KN evidované na LV č. XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX sa nachádzajú v ochrannom pásme II. stupňa vodárenskej nádrže Starina. Parcely registra E-KN č. XXXX, XXX K. XXX síce nezasahujú do OP II. stupňa VN Starina, avšak tieto parcely sú nevyužiteľné, pretože jediný prístup k týmto parcelám je

cez parcely, ktoré sa v OP II. stupňa VN Starina nachádzajú. Prevádzkovateľom vodárenskej nádrže Starina je žalovaný. Ako spoluvlastník uvedených nehnuteľností je obmedzená v užívaní pozemkov nachádzajúcich v ochrannom pásme II. stupňa Starina. Uvedenú skutočnosť preukazuje rozhodnutie č. ŽP-577/91-Mi zo dňa 17.01.1992 v časti D Poľnohospodárska činnosť, bod 27. Zároveň túto skutočnosť potvrdil aj žalovaný listom zo dňa 21.07.2008 označeným ako určenie ochranných pásiem vodnej nádrže v katastrálnom území obce Zvala. Pred výstavbou vodnej nádrže Starina žalobkyňa, resp. jej právni predchodcovia predmetné pozemky riadne užívali a obhospodarovali až do roku 1985, kedy im výstavba vodnej nádrže Starina akékoľvek ďalšie užívanie pozemkov v spoluvlastníctve žalobkyne znemožnila. Výstavba VN Starina prebiehala v rokoch 1981 až 1988. Znaleckým posudkom vypracovaným H. L. dňa 24.11. 997 v Snine bola hodnota pozemkov ocenená na 80.889 Sk za hektár, t. j. 2.685,02 eur za hektár. Pri výpočte majetkovej ujmy vychádzala žalobkyňa z tohto ocenenia znalcom, avšak pretože sa jedná iba o orientačné ocenenie, navrhla vykonať znalecké dokazovanie. Žalobkyňa má za to, že jej úplným obmedzením užívania pozemkov vzniká majetková ujma vo výške 13.335,58 eur ročne. Vzhľadom na uvedené dôvody sa žalobkyňa domáhala náhrady majetkovej ujmy vo výške 453 409,72 eur s príslušenstvom od roku 1985, t.j. odkedy bola žalobkyňa, resp. jej právni predchodcovia obmedzení v užívaní pozemkov.

V tomto spore o náhrade majetkovej ujmy v zmysle zákona o vodách, ktoré vzniklo užívaním predmetných pozemkov žalobkyne žalovaným, ktoré nad akúkoľvek pochybnosť sú ale vo vlastníctve štátu, je preto podľa názoru odvolacieho súdu vecne pasívne legitimovaným subjektom priamo štát - Slovenská republika, bez ohľadu na to, akým spôsobom využíva svoje vlastnícke právo a nevynímajúc pritom ani skutočnosť, že správou vodných tokov na základe zákonného zmocnenia štát poveril žalovaného (§ 48 ods. 2 zák. č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov), keďže štát je stavebníkom a je vlastníkom vodnej nádrže Starina.

V otázke posúdenia pasívnej vecnej legitímácie odvolací súd poukazuje na ust. § 5 ods. 2 zák. č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého štátny podnik nezodpovedá za záväzky štátu alebo iných subjektov a v tejto súvislosti aj na právne postavenie štátneho podniku, ktorý je právnickou osobou, vystupuje v právnych vzťahoch vo svojom mene a nesie zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov (§ 5 ods. 1 zák. č. 111/1990 Zb.). Majetok v správe štátneho podniku je síce majetkom štátu, avšak v súlade s cit. ust. § 5 ods. 2 zák. č. 111/1990 Zb. tento majetok nie je možné použiť na úhradu tzv. „cudzích“ záväzkov štátu, t.j. na úhradu záväzkov, ktoré s činnosťou daného štátneho podniku nesúvisia, resp. nezavazujú priamo štátny podnik. Uvedené v zásade platí aj naopak. Štát nezodpovedá za záväzky štátneho podniku, a to napriek tomu, že štátne podniky spravujú majetok štátu. Vymedzenie zodpovednosti štátu za štátne podniky a naopak v predmetnom ustanovení zodpovedá postaveniu štátnych podnikov ako samostatných subjektov práva, v zásade oddelených od štátu (MAMOJKA, KUBINCOVÁ, MAMOJKA ml. a kol.: Postavenie a hospodárenie štátnych podnikov, 1. vydanie, 2018. s. 431 - 434). Odvolací súd i v kontexte súvisiacej žalobnej argumentácie žalobkyne poukazuje tiež na ust. § 2 ods. 2 zák. č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov, podľa ktorého správca koná v mene štátu pred súdmi a inými orgánmi vo veciach, ktoré sa týkajú majetku štátu, ktorý spravuje, alebo sporného majetku, ktorého správcom by mal byť podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov. Z tohto zákonného ustanovenia je zrejmé, že vo veciach spravovaného majetku správca, v danom prípade žalovaný, koná pred súdom v „mene štátu“, z čoho výslovne vyplýva, že v súdnom konaní, predmet ktorého súvisí s ním spravovaným majetkom (v danom prípade vodná nádrž Starina a jej vodný tok, ale aj ochranné pásmo vodného toku), nevystupuje vo vlastnom mene.

Žalobkyňa v priebehu konania pred súdom prvej inštancie i v podanom odvolaní na námietku nedostatku pasívnej legitímácie zo strany žalovaného reagovala zotrvaním na svojom názore, že práve žalovaný ako správca vodného toku je nositeľom povinnosti na náhradu majetkovej ujmy v zmysle zák. č. 364/2004 Z.z. o vodách.

Tu odvolací súd poukazuje na ust. § 6 ods. 2 zák. č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku (podľa ktorého podnik koná v mene vlastníka majetku, ktorý spravuje podľa odseku 1, v konaní pred súdom a orgánmi

verejnej správy; obdobne je oprávnený konať v mene štátu vo veciach, ak vlastnícke právo štátu je sporné) s tým, že toto zákonné ust. netreba interpretovať mylne, keďže sa tu nerozlišuje medzi konaním správcu „v mene štátu“ pri výkone správy majetku štátu (t.j. ak správca v konaní vystupuje len v pozícii osoby konajúcej za štát) od stavu, kedy vecne legitímovanou osobou a stranou sporu - či už na strane žalobcu alebo na strane žalovaného, je priamo samotný správca, resp. zložka štátu podľa osobitného predpisu, ktorá koná vo vlastnom mene), pričom žalobkyňa odkázala aj na judikatúru súdov, ktorá však na posudzovaný prípad nie je primerane aplikovateľná, keďže je vždy povinnosť súdu vec správne právne posúdiť a prvé rozhodnutie v spore bolo v tomto smere nepreskúmateľné.

Odvolačný súd v tejto súvislosti pripomína, že úvahy o vecnej legitímácii sú imanentnou súčasťou hmotnoprávneho posúdenia veci, a preto súdu zásadne neprináleží v rámci plnenia povinnosti dávať poučenie o procesných právach a povinnostiach (§ 160 CSP) viesť žalobcu k odlišnému vymedzeniu žalovaného subjektu. Odvolačný súd vo svojich úvahách mal na zreteli i právny názor vyslovený Ústavným súdom SR v jeho náleze sp. zn. II. ÚS 675/2016 zo dňa 12.1.2017, vychádzajúci z povinnosti konajúceho súdu vyzvať žalobcu na odstránenie vady žaloby spočívajúcej v jej nezrozumiteľnosti z dôvodu neurčitosti v prípade, ak v nej žalobca označí ako žalovaného len štátny orgán oprávnený konať za štát, a nie štát samotný, pokiaľ z opisu rozhodujúcich skutočností inak vyplýva, že nárok sa uplatňuje zo zodpovednosti za škodu štátu, čo ale v danom spore nie je naplnené, keďže na rozdiel od právnej situácie riešenej v rozhodnutiach s odkazom na zákon č. 514/2003 Z.z. zo žaloby je možné jednoznačne vyvodiť, že smeruje voči štátu, keďže uplatnený nárok má nezameniteľný pôvod v jeho zodpovednosti za škodu upravenú v tomto zákone, pričom v posudzovanom prípade takéhoto vodítka niet, keďže zo žaloby nad akúkoľvek pochybnosť nevyplýva, že spôsobom vymedzenia uplatneného nároku je náhrada škody voči štátu. Inak povedané, v zmienenom prípade bola zodpovednosť štátu podľa žaloby daná zákonom a označenie štátneho orgánu v tomto kontexte bolo možné považovať za vadu žaloby; naproti tomu z obsahu žaloby v danej veci nemožno vyvodiť záver, že nositeľom povinnosti je štát, pričom v priebehu konania pred súdom prvej inštancie mali strany na otázku pasívnej vecnej legitímácie odlišný názor a žalobkyňa sa plnenia titulom náhrady škody voči žalovanému domáha aj v odvolacom konaní, z čoho vyplýva, že medzi opisom rozhodujúcich skutočností, zodpovedajúcou právnou argumentáciou žalobkyne a spôsobom označenia žalovaného v prejednávanom prípade zjavného rozporu nebolo.

Vzhľadom k hore uvedeným skutočnostiam odvolačný súd preto potvrdil napadnutý rozsudok v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vec správny s odkazom na ust. § 387 ods. 2 CSP.

O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolačný súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP a aj keď žalovaný mal v odvolacom konaní plný úspech proti žalobkyni, z odvolacieho konania ale nevyplývajú žiadne trovy konania, a preto neúspešný žalovaný na ich náhradu voči žalobkyni nemá právo, čím odpadá procesný postup súdu prvej inštancie v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).